

Kliniske Retningslinjer

Status

Birgit Villadsen

Accelererede forløb for udarbejdelse af kliniske retningslinjer af høj kvalitet

Birgit Villadsen

Mål for 2012

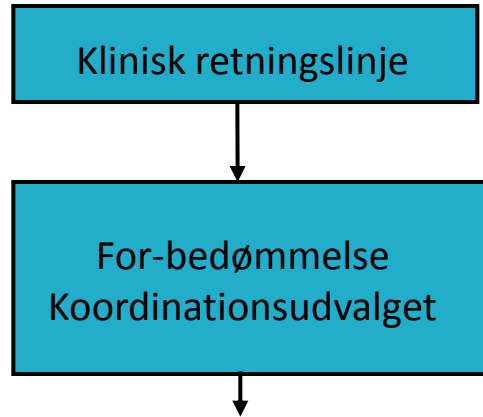
- 17 igangværende kliniske retningslinjer færdige
- Koordinationsgruppen vil:
  - » kvalificere arbejdsmetoden yderligere ud fra hidtidige erfaringer
- En arbejdsgruppe / arbejdsgrupper starter op ultimo 2012

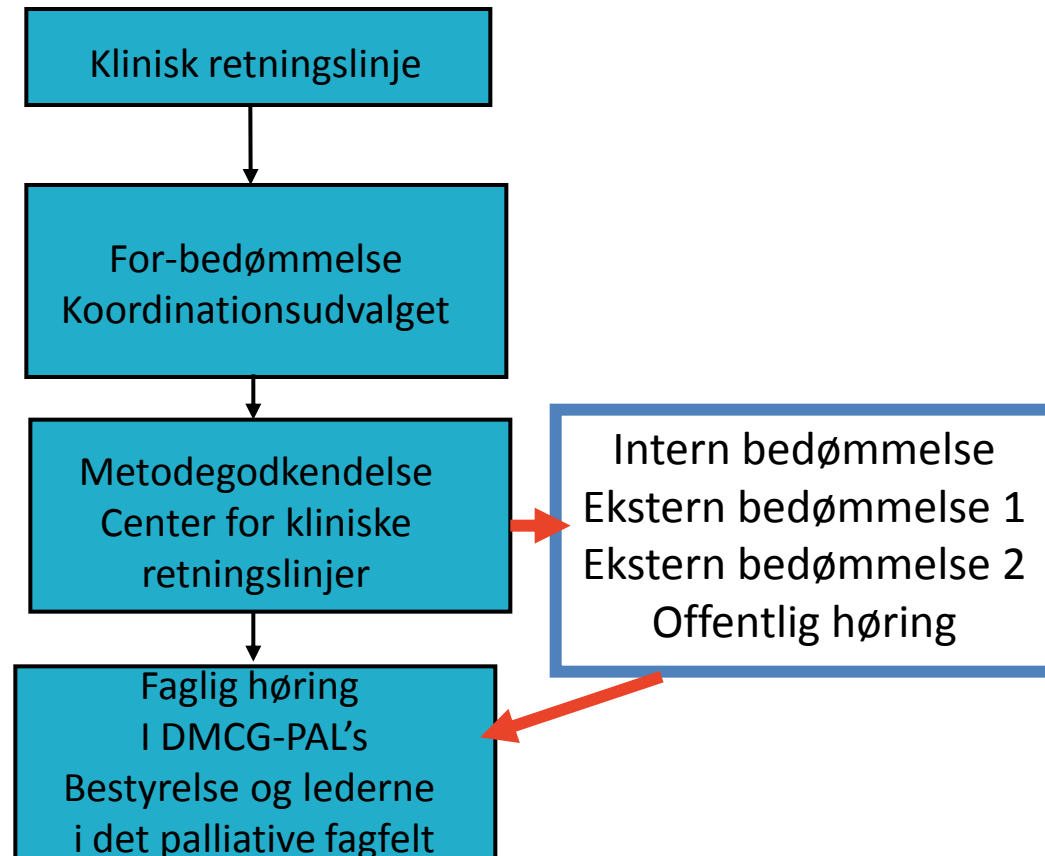
Status for de kliniske retningslinjer

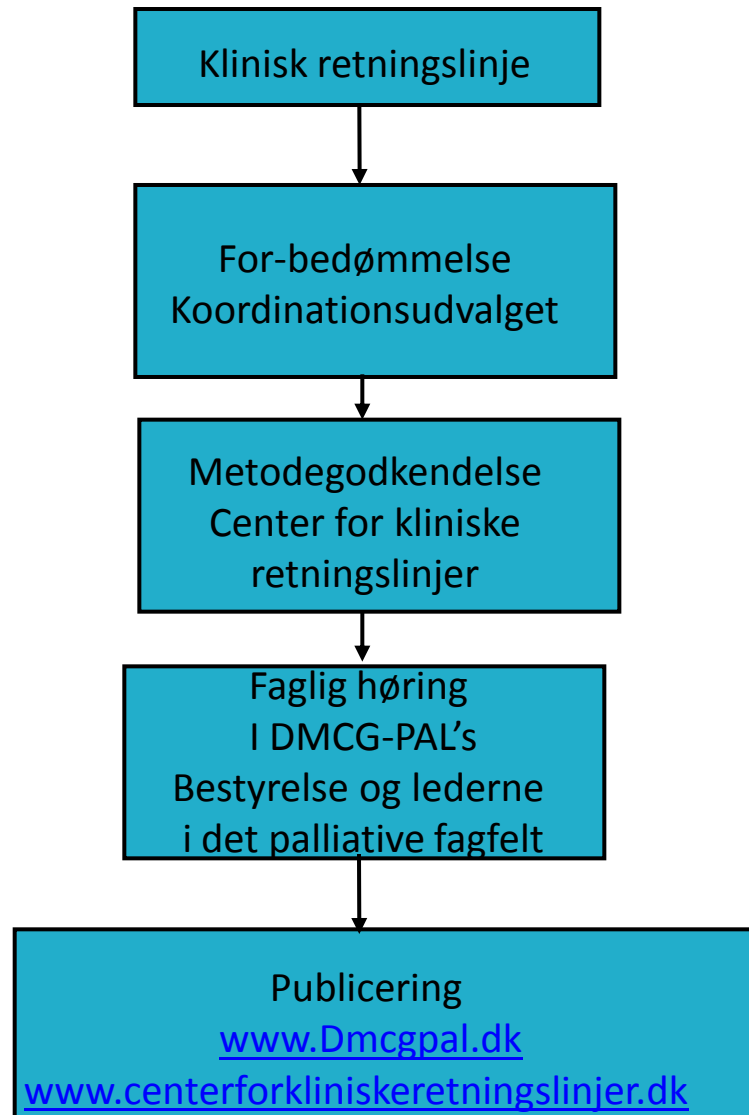
Bedømmelse af kliniske retningslinjer

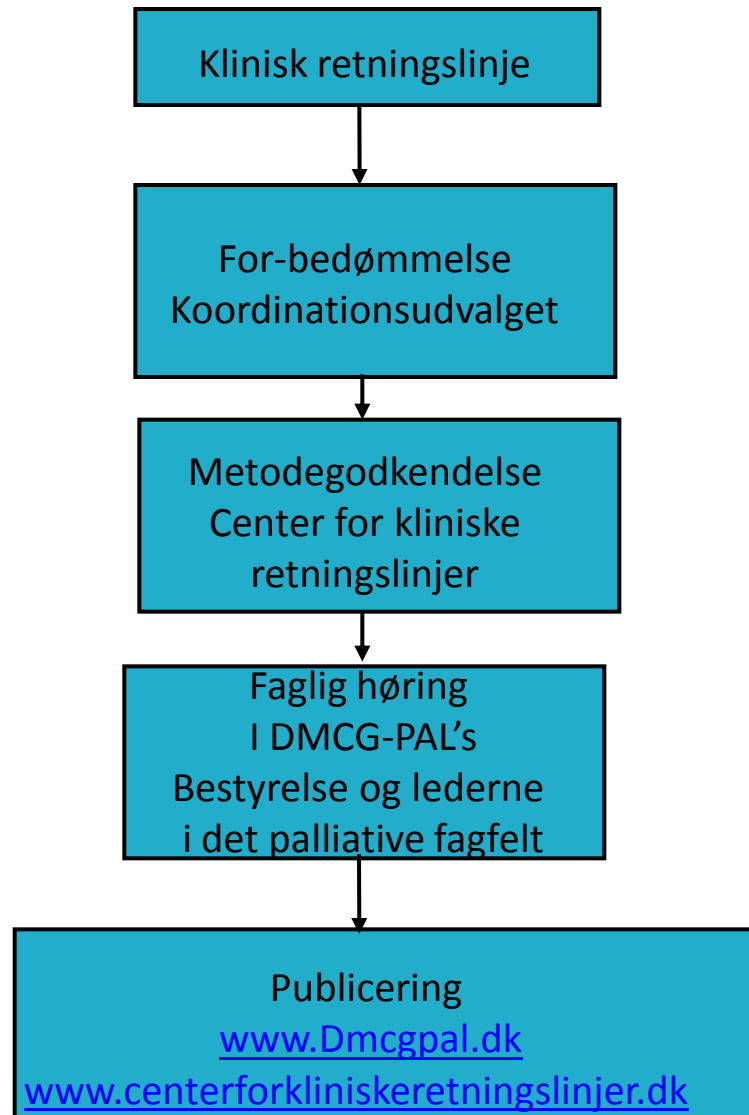
Bedømmelse af kliniske retningslinjer

Bedømmelse af kliniske retningslinjer

Bedømmelse af kliniske retningslinjer

Bedømmelse af klinisk retningslinje

TRE BEDØMMERE

K E E

AGREE-instrumentet

23 nøglemner fordelt på 6 hovedområder

- Afgrænsning og formål
- Inddragelse af interessenter
- Stringens i udarbejdelsen
- Klarhed og præsentation
- Anvendelighed
- Redaktionel uafhængighed

A G R E E

AGREE-instrumentet

Svarskala

- 4 = helt enig
- 3 = enig
- 2 = uenig
- 1 = helt uenig

A G R E E

AGREE-instrumentet

Samlet vurdering:

- Anbefales varmt
- **Anbefales med forbehold eller ændringer**
- Vil ikke anbefale
- Er i tvivl

A G R E E

Status for de kliniske retningslinjer

Status	Emne for den kliniske retningslinje
Publiceret på DMCG-PAL's og CKR's hjemmesider	Dyspnø
	Interventioner til pårørende (primær hjernetumor) = Litteratursøgt område

Litteratursøgt område

Resultatet af en systematisk litteratursøgning →

- Der er ikke udført tilstrækkelig forskning på området til at danne grundlag for en klinisk retningslinje
- Den viden der er afdækket ved den systematiske litteratursøgning publiceres på:
  - DMCG-PAL's og CKR' hjemmesider
- De litteratursøgte områder dokumenterer et behov for videre forskning på området

Status	Emne for den kliniske retningslinje
Publiceret på DMCG-PAL's og CKR's hjemmesider	Dyspnø
	Interventioner til pårørende (primær hjernetumor)
Offentlig høring	Farmakologi ved delirium

Status	Emne for den kliniske retningslinje
Publiceret på DMCG-PAL's og CKR's hjemmesider	Dyspnø
	Interventioner til pårørende (primær hjernetumor)
Offentlig høring	Farmakologi ved delirium
2. Eksterne bedømmelse	Interventioner til pårørende
	Identifikation af delirium
	Forebyggelse af delirium
	Dødsrallen

Status	Emne for den kliniske retningslinje
Publiceret på DMCG-PAL's og CKR's hjemmesider	Dyspnø
	Interventioner til pårørende (primær hjernetumor)
Offentlig høring	Farmakologi ved delirium
2. Eksterne bedømmelse	Interventioner til pårørende
	Identifikation af delirium
	Forebyggelse af delirium
	Dødsrallen
1. Eksterne bedømmelse (tilbagemeldinger ved at blive indarbejdet)	Interventioner til pårørende (delirium)
	Komplementær smertebehandling

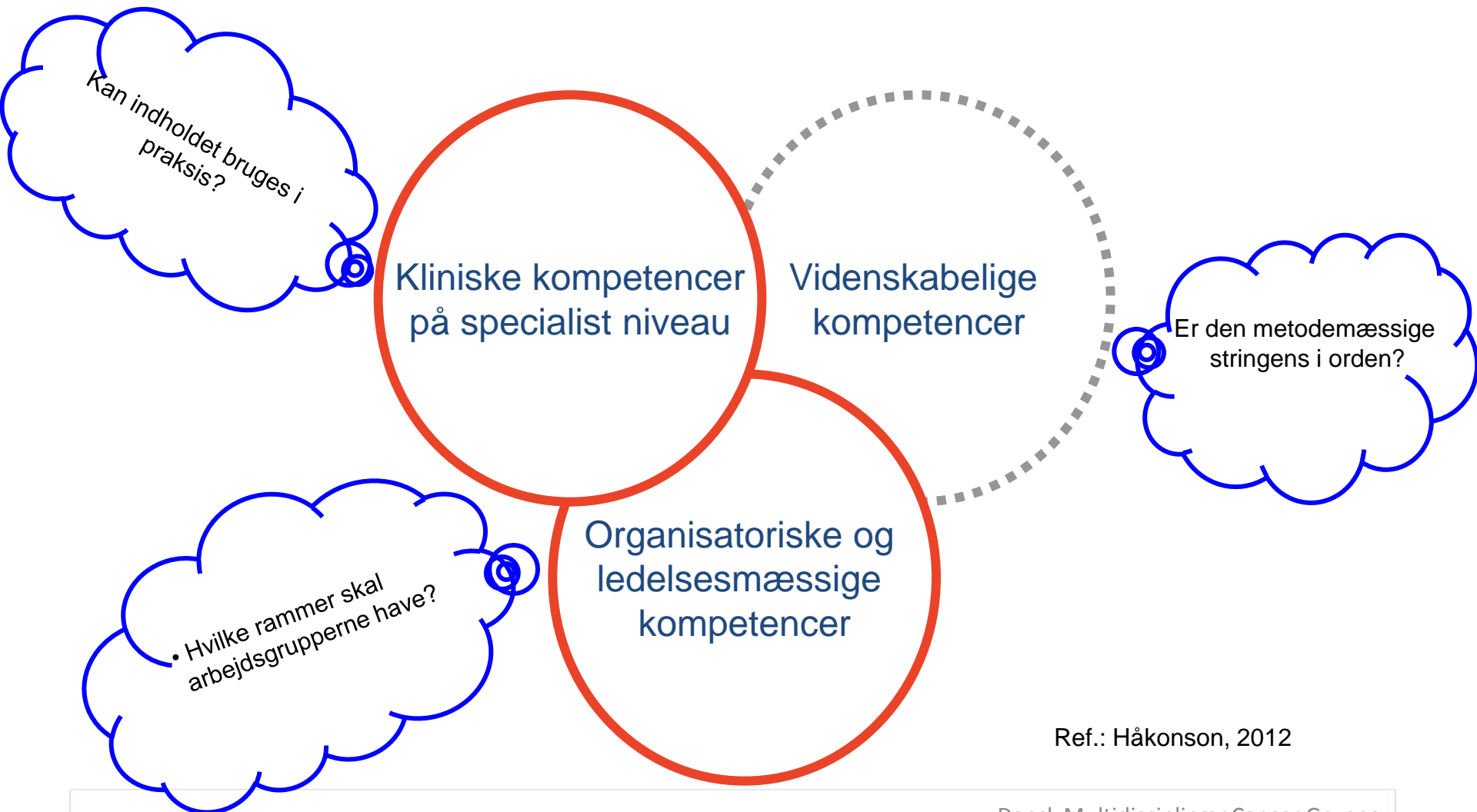
Status	Emne for den kliniske retningslinje
Publiceret på DMCG-PAL's og CKR's hjemmesider	Dyspnø
	Interventioner til pårørende (primær hjernetumor)
Offentlig høring	Farmakologi ved delirium
2. Eksterne bedømmelse	Interventioner til pårørende
	Identifikation af delirium
	Forebyggelse af delirium
	Dødsrallen
1. Eksterne bedømmelse	Interventioner til pårørende (delirium)
(tilbagemeldinger ved at blive indarbejdet)	Komplementær smertebehandling
I proces til intern bedømmelse	Massage (primær hjernetumor)
	Lymfødembehandling
	Obstipation
	Væsketerapi

Status	Emne for den kliniske retningslinje
Afventer færdiggørelse med arbejdsgruppen	Non-opioid smertebehandling
	Opoid smertebehandling
	Depression (primær hjernetumor)

Tiltag der har accelereret arbejdsprocessen

Kompetencer i udviklingen af kliniske retningslinjer

Ref.: Håkonson, 2012

Kompetencer i udviklingen af kliniske retningslinjer

Ref.: Håkonson, 2012

Medlem af Center for kliniske retningslinjer

For 150.000 kr. har DMCG-PAL meldt sig ind i CKR →

- Videnskabelige kompetencer i 16 timer pr. uge i perioden 01.09.12 – 31.12.13
  - Godkendelse af kliniske retningslinjer vederlagsfri
  - Deltagelse i CKR's kurser til en nedsat pris
-
- Opgaver for CKR → klinisk retningslinje i regi af KL

Accelereret arbejdsproces

Konsekvens af tildeling af videnskabelige kompetencer

- Litteratursøgningen optimeres
- Tolkningen af evidensen i artiklerne sikres
- Sammenskrivningen af retningslinjen følger skabelonen
- Arbejdsgrupperne deltager aktivt i processen og oplever at de aflastes hvor deres kompetencer ikke rækker

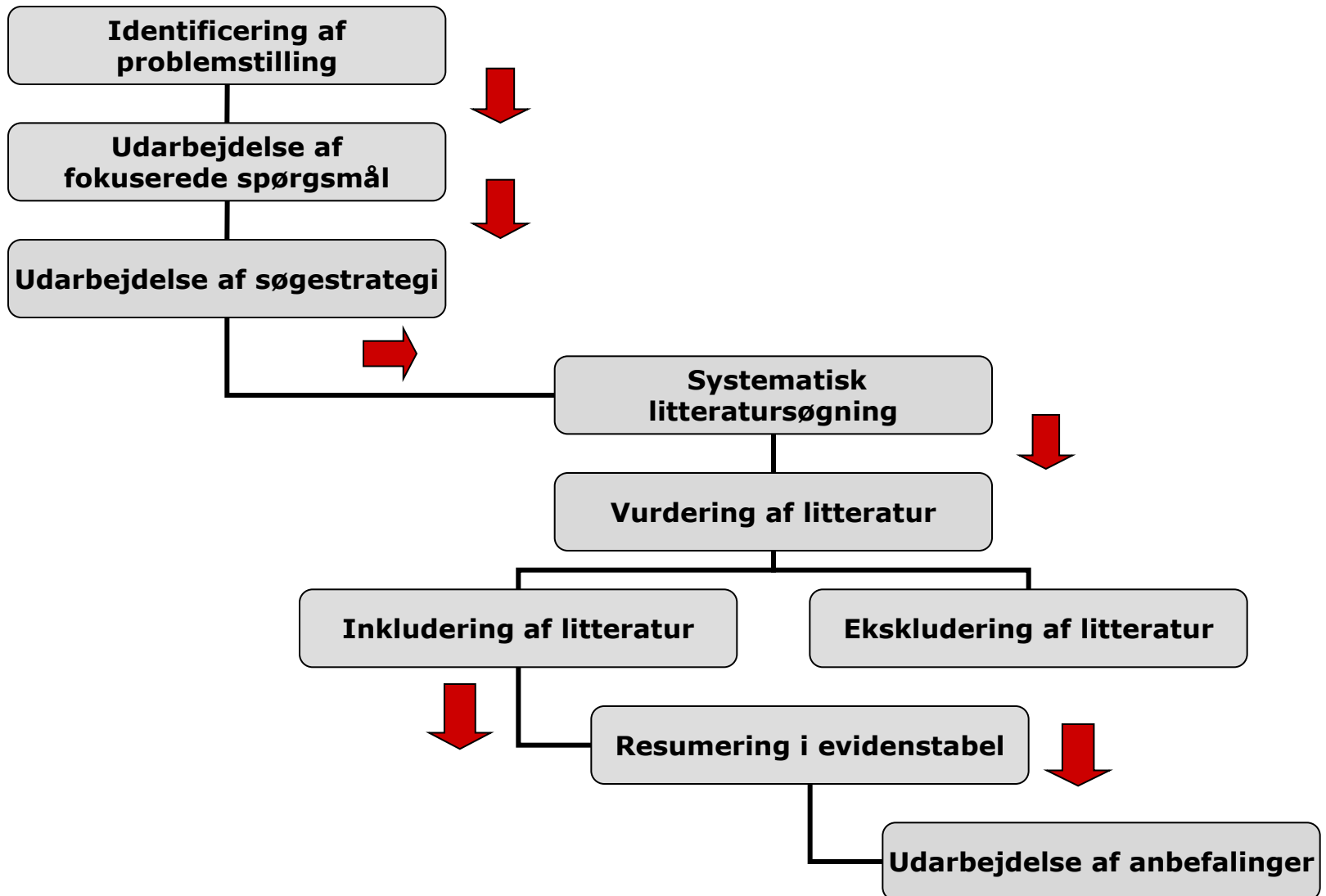

Accelereret arbejdsproces

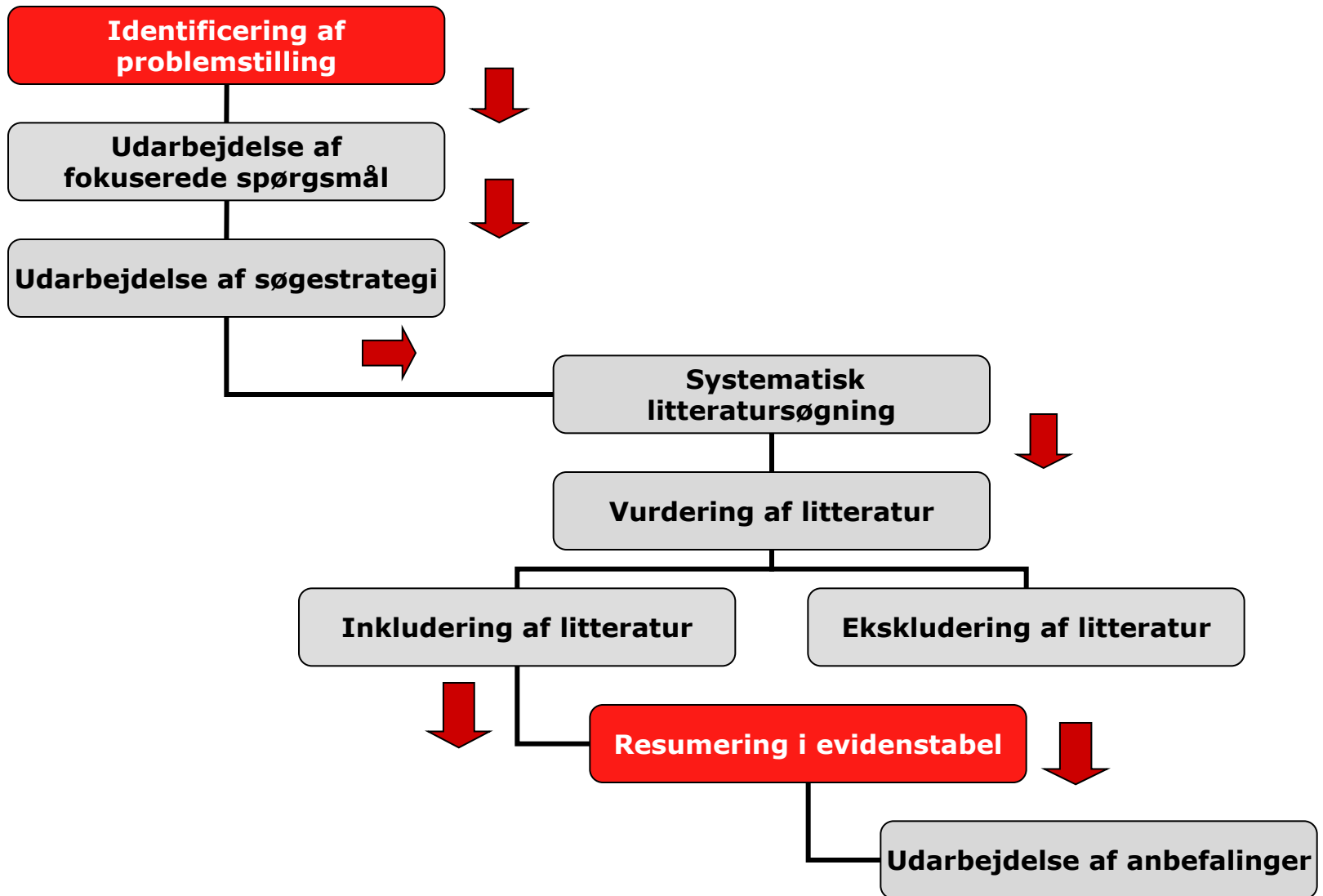
- Ændring af **kommisioriet** for udarbejdelsen af kliniske retningslinjer:
  - » Tovholder funktionen
  - » Videnskabelige medarbejder

Se det på dmcgpal.dk

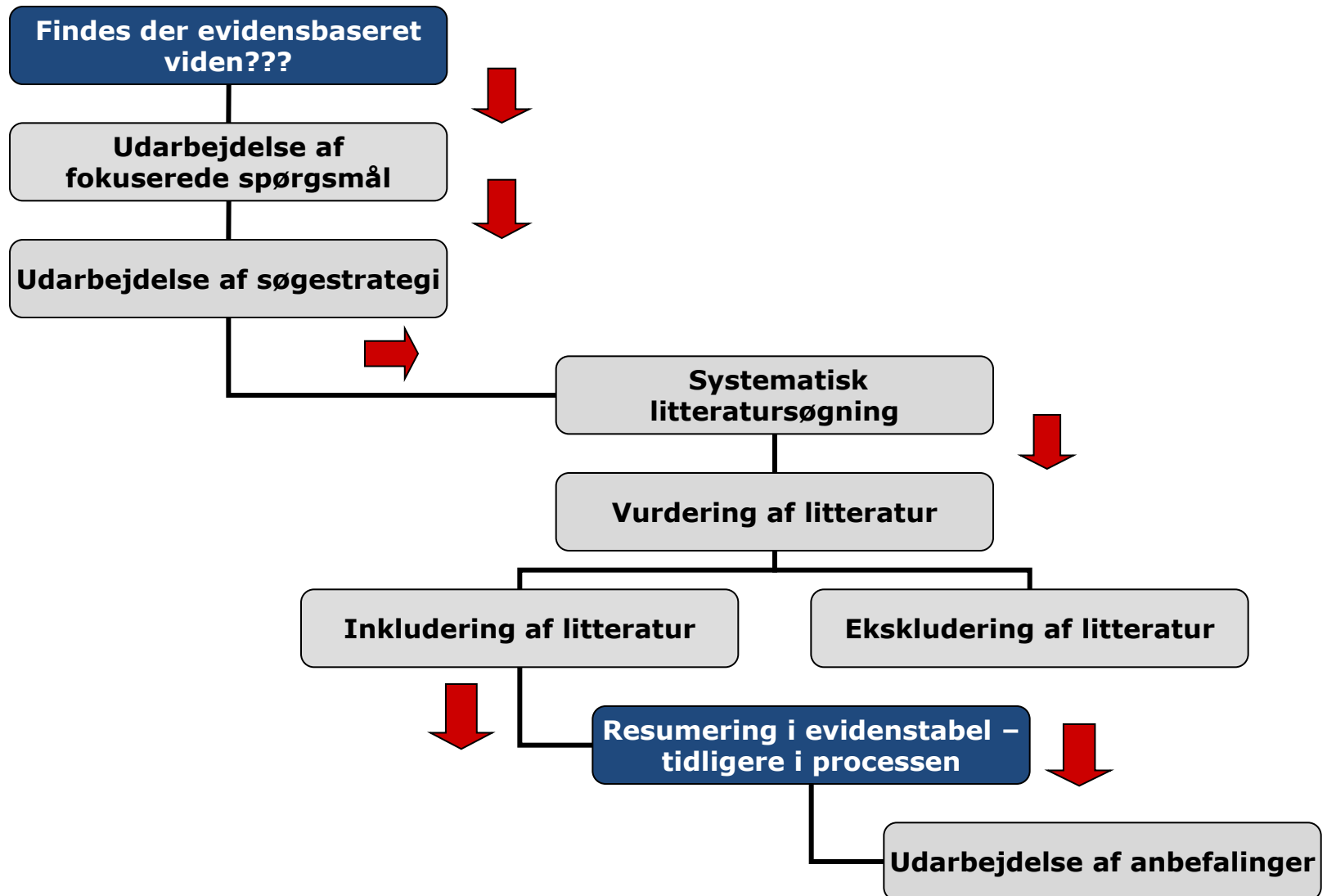
Arbejdsprocessen

Arbejdsprocessen

Accelereret arbejdsproces

Konklusion

- Vi har næsten nået de mål vi satte os i 2012 →
  - IDET

Konklusion

- Vi har næsten nået de mål vi satte os i 2012 →
  - IDET
- Kontinuerlig refleksion over arbejdsprocessen ved udvikling af kliniske retningslinjer → accelererer arbejdsprocessen
  - VED
    - Tilførsel af mere tid til videnskabelig medarbejder
    - Opstramning af arbejdsprocessen

Konklusion

- I sidste Nyhedsbrev fra Center for Kliniske Retningslinjer står:

”Fra august 2012 har Dansk Multidisciplinær Cancergruppe for Palliation (DMCG-Pal) været medlem af CfKR og derved haft mulighed for at få kvalitetsbedømt de kliniske retningslinjer, der udvikles i deres regi. Endvidere har DMCG-PAL og Centret ansat en videnskabeligmedarbejder 16 timer om uger, der skal varetage vejledning af arbejdsgrupperne i regi af DMCG-Pal. Det betyder, at alle hospices i Danmark kollektivt er medlemmer af Centret og kan trække på vores ekspertise og deltage i kurser til reduceret pris.”

→ Fra monofagligt center til tværfaglig indsats

Videre plan

Nye arbejdsgrupper i 2013

2013	Retningslinjer	Arbejdsgruppe
	Fatigue	Marianne Spile (tovholder), Bispebjerg Hospital Inger Lise Kofoed, Roskilde Sygehus Jesper Grud Rasmussen, Diakonissestiftelsens hospice Lise Lotte Andersen, Hospice Søndergård Dorthe Kocktved, Onkologisk afdeling, Ålborg Birthe Stendorff Hansen, Hospice Djursland Hilde Skrudland, Hospice Djursland
	Børn som pårørende	Herdis Hansen (tovholder), Anker Fjord hospice Lene Møller Kristensen, Sankt Lukas hospice Anne Svendsen, Hospice Sønderjylland Birgitte Elmoose Jørgensen, Palliativt team, Århus Berit Johnsen, Palliativt team, Rigshospitalet Lucy C Wanjau, Hospice Fyn Ingeborg Kastberg, Hospice Sønderjylland Dorte Mathiesen, Anker Fjord Hospice Anne Nissen, tidl. Kræftens Bekæmpelse

Mål for 2013

– Publicering af min. 15 kliniske retningslinjer

– Sidste tre retningslinjer i proces

– Opstart af min. to nye arbejdsgrupper ultimo 2013

(mulige emner: mundtørhed, depression, angst, akutpunktur mod kvalme)

– Der er fortsat økonomi til videnskabelig medarbejder

TAK til

– De enkelte arbejdssteder for at bidrage med:

- » Deltagere til arbejdsgrupperne
- » Transportomkostninger
- » Omkostninger til forplejning

– Den enkelte arbejdsgruppedeltager for:

- » Det store engagement og arbejdsindsats

Tre workshops

- Obstipation
- Delirium
- Kom og hør tiltagene i udarbejdelsen af en klinisk retningslinje, så den kommer hurtigere og sikkert i mål

